

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

GORCHMYNION

DR NIA COLE JONES

**DIOLCH I CATRIN EVANS THOMAS AM
DDEUNYDDIAU GWREIDDOL**

GORCHMYNION CADARNHAOL

- Rydym yn defnyddio'r gorchmynion unigol i siarad ag un plentyn a'r rhai lluosog pan rydym yn siarad â'r grŵp.
- Mae'r unigol yn cael ei ffurfio drwy roi **-a** ar ddiwedd bonyn y ferf, e.e.
- Rheda!
- Cerdda!
- Fel arfer, mae'r lluosog yn cael ei ffurfio drwy roi **-wch** ar ddiwedd bonyn y ferf, e.e.
- Rhedwch!
- Sgipiwch!

GORCHMYNION

Rheda'n gyflym.	Rhedwch yn gyflym.
Gwranda'n ofalus.	Gwrandewch yn ofalus.
Gwisga dy got.	Gwisgwch eich cotiau.
Sa'n llonydd. / Sefa'n llonydd.	Sefwch yn llonydd.

MYND A DOD

Dere i chwarae ar y
beic.

Dewch i chwarae ar y
beiciau.

Cer allan i'r
iard/buarth.

Ewch allan i'r
iard/buarth.

Cer i nôl dy fag.

Ewch i nôl eich bagiau.

Gwnewch res.

Rhowch eich dwylo ar eich pen

Rhowch eich dwylo yn yr awyr

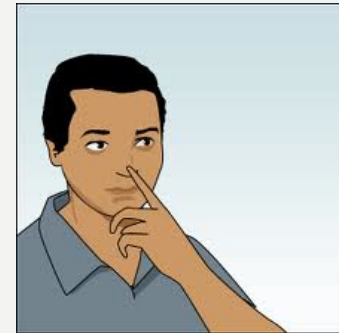
Rhowch eich llaw ar y llawr

Edrychwch yn hapus

Gwenwch

Edrychwch yn drist

Curwch eich dwylo
/ Clapiwch

MAE SEIMON YN DWEUD

PAID!

- **Gorchmynion negyddol**
- Mae'r gorchymyn unigol yn cael ei ffurfio drwy roi **Paid** â o flaen y ferf ac mae'r lluosog yn cael ei ffurfio drwy roi **Peidiwch** â o flaen y ferf. Mae hyn yn achosi treigladau llaes, e.e.
- **Paid â cherdded!**
- **Peidiwch â phoeni!**
- Dydyn ni ddim yn defnyddio'r treigladau hwn bob tro ar lafar

PAID/PEIDIWCH

Paid â **ch**weryla.

Peidiwch â **ch**weryla.

Paid â bod yn
ddrwg.

Peidiwch â bod yn
ddrwg.

Paid â **ch**erdded yn
y mwd.

Peidiwch â **ch**erdded yn
y mwd.

Paid â **m**eiddio.

Peidiwch â **m**eiddio.

CRËWCH ORCHMYNION

1. Eich cotiau
2. Peidiwch!
3. Ewch
4. Gwisgwch
5. Darllenwch
6. Eich chwiorydd
7. Eich teuluoedd
8. Canwch
9. Eich llyfrau
10. Eich ffedogau

1. Dy frawd
2. Rheda
3. Dy fag
4. Dy gadair
5. Dere yma
6. Edrycha
7. Cerdda
8. Dy ddillad
9. Gwranda
10. Dy fachyn

UNIGOL/LLUOSOG

1. Peidiwch ag agor y drws
2. Peidiwch â rhedeg yn gyflym
3. Peidiwch â chanu yn dawel
4. Peidiwch â chau'r ffenest
5. Peidiwch â gwisgo eich esgidiau
6. Paid â cherdded fel eliffant
7. Paid â sefyll yn llonydd
8. Paid â dod i mewn
9. Paid â bwyta'r tatws
10. Paid â gwneud siâp seren